

[Aksel Larsen.]

Jeg tiltræder naturligvis forslaget om en vis ændring af reglerne om sideordnet opstilling, nemlig at et parti, der laver sideordnet opstilling i en storkreds eller amtskreds, kan angive, hvilken kandidat der i den enkelte kreds skal stå øverst på stemmesedlen. Det er det, man kalder nominering. Det er så absolut rimeligt, og det er indført, fordi forslagsstillerne var klar over, at ellers ville de sideordnet opstillede kandidater blive opført i alfabetisk orden. Så kan man bære sig ad, hvordan man vil, for det vil give en beskedent fordel til den kandidat, der måtte hedde Abelsen, og en tilsvarende negativ fordel til den, der måtte hedde Aagesen, og som vil komme til at stå nederst på stemmesedlen i alle amtets opstillingskredse.

Men jeg kan ikke forstå, hvorfor man ikke vil acceptere det forslag, jeg har stillet i udvalget om, at partiernes amtsorganisationer skulle have ret til at angive, i hvilken rækkefølge på stemmesedlen partiets kandidater i amtet eller i storkredsen skulle opføres. Måske har jeg ikke argumenteret godt nok for det i udvalget, så jeg ikke er blevet forstået. Det tyder nogle af udtalelserne her på; man afviser det ganske kort eller siger som hr. Ove Hansen, at det vil stride imod sideordningens princip. Jeg skal derfor tillade mig, da i hvert fald ordførerne er til stede, at forsøge at forklare det noget bedre, end jeg gjorde i udvalget.

Sideordningens princip er, at alle kandidater i amts- eller storkredse skal være sideordnede og have lige mange chancer for at appellere til vælgerne stemmer; så må vælgerne stemme på den, de anser for den bedste. Ja men med den hidtidige regel for sideordnet opstilling skulle de alle sammen stå i alfabetisk orden, og så ville Andersen altså altid stå øverst og derfor naturnødvendigt have chance for at få et par hundrede stemmer mere i kraft af sit navn, og omvendt kunne den, der hed Østergaard, være temmelig sikker på at stå nederst. Jeg ved ikke rigtig, hvorfor Abelsen eller Andersen skal have en fordel fremfor kandidater, der

måtte hedde Toft eller Valbak eller Østergaard. De kan jo ikke gøre for, at de hedder det, og Abelsen kan vel heller ikke gøre for, at han hedder Abelsen. Jeg synes, dér er der noget, der ikke stemmer. Der kommer noget lotteri ind i det, medmindre der skulle være sådanne divergenser i et parti, at man i en valgkreds for at sikre sig chancer for, at kredsens kandidat blev valgt, gik ud med lys og lygte og ledte efter én, der var højt oppe i alfabetet.

Derfor er det, jeg foreslår, at partiets amtsorganisation skal have lov til at bestemme rækkefølgen. Men jeg er bange for, at nogle har taget fejl og tror, at jeg dermed foreslår nummerering. Nej, nummerering er noget helt andet. Nummerering har ifølge valgloven partiernes hovedbestyrelse ret til. Det burde de efter min mening ikke have. Det burde være amtsorganisationernes ret, hvis de vil anvende denne metode. Nummerering bevirker, at den, der er nummer 1, har størst chancer for stemmeoverføring fra kandidater, der ikke måtte blive valgt, nummer 2 har næststørst chance osv. Det er et spørgsmål om stemmeoverføring. Men ved sideordnet opstilling sker stemmeoverføringen fra de kandidater, der ikke har nogen som helst valgchancer, i forhold til kandidaternes personlige stemmer, altså efter den prioritet, vælgerne i amtskredsen giver kandidaterne. Dér mener jeg, at det er rimeligt og demokratisk, hvis man siger: amtsorganisationerne skal have lov til at bestemme rækkefølgen på stemmesedlen. Det er ikke nummerering. Man skal have lov til at sige: Ja, Andersen er et udmærket menneske, men det er Rasmussen også, og vi vil nu hellere have Rasmussen øverst på stemmesedlen. Det giver ham en beskedent fordel, men lidt indflydelse bør partiets amtsorganisation da have.

Jeg har foreslået i udvalget, at jeg kunne lade være med at stille ændringsforslaget til anden behandling; jeg kunne vente med at stille det til tredje behandling, så udvalget havde tid til nærmere at overveje det. Det tilbud tog man ikke imod, men så kan jeg jo